GAZETA KRAKOWSKA

Nro 58.

z KRAKOWA DNIA 21 LIPCA 1824 ROKU we ŚRODĘ.

Z Petersburga d. 8 Czerwca d. K.

(Z Kuryiera Litewskiego.)

Przez potwierdzoną naywyżey d. 6 M ia r. b. listę Sułtanów i starszych hordy Kirgiz-Kajsackiey średniey i wielkiey i ich Deputatów, na podanie Jenerał Gubernatora Syberyi zachodniey, w nagrodę poświęcenia się ich dla Rządu Rossyyskiego, otrzymali różne rangi i t. d. I) Sułtani hordy średniey: 1) Bułat Habaj lullin, 2) Abulmamet Walj w, 3) Abulmamet Begalin, rangi 8 klassy, medale złote na wstędze orderu S. Alexandra Newskiego z wybiciem imienia każdego; pozłacane szable z wyrznięciem imion ich po Rossyysku i po Tatarsku: do szabel felcechy i pendenty. Oprócz tego Sułtanowi, Abulmametowi Walj-wemu, pensyi roczney po 300 rubli. 4) Bopa Tatiemiw, rangę 8 klassy i medal złoty na wstędze Alexandro-Newskiey, z wybiciem imienia. Starszyny: 5) Bassybai Tulaków, 6) Porucznik Dżilgara Bajtokin, rangi 9 klassy i medale złote na wstędze orderu S. Anny. 7) Porucznik Aj aur Busurmanow. 8) B hajłar Tujaczew, rangi 9 klassy i szable pozłacane z felcechami i pendentami, drugiey formy, i dostoieństwem niższych Sułtanów; 9) Isea Tulakow, 10) Danijar Kulbekow, 11) Tureżan Itemheniew, 12) Koszczogul Czapanow, 13) Ulżebaj Kajczabajew, 14) Dżangoza Bałykbajew, rangi 12tey klassy i takież szable, iak wyżey pomienionym starszyznom; 15) Tokman Ajtuarow, 16) Kozakbaj Kutuhajew, 17) Sadyr Tilejew, 18) Bedyszugur Tokberdiejew, rangi 14 klassy. II) Wielkiey Ordy; Sułtani: 1) Jrały Adilew, 2) Machomed Ali Ibakow, 3) Ibak Z bajew, rangi 8 klassy, medale złote na wstędze Alexandro-Newskiey z wybiciem imienia każdego, i szable pozłacane z wyrznięciem imion ich po Rossyysku i po Tatarsku. Starszyny: 4) Bajkadam Nurakow, 5) Burombaj Isentemirow, 6) Chozamberdy Jambabakow, 7) Sabek Konurow, 8) Sugur Irkesarin, rangi 12 klassy i szable pozłacane z felcechami i pendentami, tak iak starszyni powyżey wymienieni. 9) Mułła Bota Murzagildiejew, rangę 14 klassy. Procz wymienionych, znayduiący się w charakterze tłumacza przy znayduiących się tu Deputatach Kirgizkich Szachmet Sejfullin, rangę Regestratora kol-

legialnego, z pozwoleniem noszenia złotego medalu na wstędze orderu S. Anny który pozostał po zmarłym iego oycu, tłumaczu ięzyka Tatarskiego, Assessora kollegialnego Chassana Sejfalliua.

Dnia 4 Czerwca. Cesarz Jegomość potwierdził etat audytoryatu polnego 1wszey armii, składaiący się z 19tu osob, a rocznie wynoszący 10,760 r. Do etatu przydana iest organizacyia tegoż audytoryatu.

Dnia 5 Kwietnia. Naywyżey potwierdzony został etat Kapituły Rossyyskich orderow, rocznie wynoszący 33, 120 r.

Dzienniki Londyńskie a mianowicie the Harmonikon, the Star, Morning-Herold, Morning-Chronicle, i t. d. doniosłszy o Koncercie P. Szymanowskiey granym w Towarzystwie filarmonicznem d. 18 Maia i uwielbiaiąc znakomity talent tey Artystki, tak piszą następnie o wielkim publicznym Koncercie danym d. 19 Czerwca w Sali Hannowre-Squar.

" Po długiem i niecierpliwem oczekiwaniu mieliśmy przyiemność słyszenia publicznie Pani Szymanowskiey, pierwszey Fortepianistki N.N. CC. Wszech Rossyy, która bawiąc w Paryżu i odniosłszy zupełny tryumf w tey stolicy, przybyła do Londynu iak nayzaszczytniey zalecona. Pani Szymanowska należy niewątpliwie do rzędu tych fortepianistów, ktorzy talent swoy do naywyższego doskonałości stopnia posunęli. Ma ona gust nieporównany, wielką exekucyią i doskonałe wyrażenie, a prawdziwi znawcy daleko więcey ieszcze w iey grze, uwielbiaią czucie i duszę.

" W Koncercie Fielda i waryacyach Humla Pani Szymanowska rozwinęła i połączyła wszystkie przymioty swego pięknego talentu, i otrzymała iednozgodne pochwały.

" Tak iak w Paryżu, podobnie i u nas naysławnieysi Artyści ubiegali się w przyniesieniu pomocy utalentowaney cudzoziemce.— John Krammer dyrygował pierwszą częścią Koncertu; druga miała bydź prowadzona przez Rossiniego, który iednak dla nagle wydarzonego przypadku na Koncercie znaydować się nie mógł.,,

Dodaią nakoniec też Dzienniki, że Koncert Pani Szymanowskiey był iednem z naylicznieyszych i nayświetnieyszych: zaszczyciła go swoią bytnością cała rodzina Królewska, a naypierwsze osoby w kraiu i nayznakomitsi Artyści na nim się znaydowali.

Sławny Clementi o kilka mil od Londynu mieszkaiący, przybył umyślnie do stolicy dla słyszenia Pani Szymanowskiey i publicznie zasłużone oddał iey pochwały.,,

Z Paryża d. 5 Lipca.

Wczoray rano Infant Portugalski Michał miał posłuchanie u Krola, a popołudniu była rada Ministrow u Hrab. Villele.

W iedney z puszek dla ubogich znaleziono niedawno w zapieczętowaney kartce 20 Fr. ktora miała następuiący napis: " dwadzieścia franków dla ubogich od właściciela obligacyi na wieczystą prowizyią, który dziękuie Bogu, i obligowany iest izbie Parów i godnemu iey członkowi Arcybiskupowi Paryzkiemu, że odrzucili proiekt względem zniżenia wieczystey prowizyi,,

Na dolnym piętrze pałacu Louvre urządzanych teraz iest 5 sal dla robót snycerskich. Nowe to muzeum, które nosić będzie nazwisko galeryi Angouleme otworzone zostanie d. 8 Lipca.

Dwa batalliony Szwaycarskiey gwardyi Królewskiey powróciły d. 25 i 26 z. m. z Hiszpanii do Bordeaux.

Xże Decazes znayduie się znowu od 27 z. m. w swey wsi Gibaud.

W krótce wytoczy się przed sąd tuteyszy interessuiąca sprawa. Miasto sprzedało mury do rozebrania iednego z tuteyszych gmachów, waruiąc sobie własności placu. Podczas rozbierania znaleziono w iednym z murów skarb. Miasto utrzymuie, iż do niego należy, ponieważ nie przestało bydź właścicielem gruntu, kupiec zaś twierdzi, że do niego, ponieważ nie był znaleziony w ziemi, ale w zakupionych murach. Przeciw obu tem stronom występuie muraż, i żąda skarbu iako przez niego znalezionego. Nie dosyć na tem Administracyia dóbr skarbowych twierdzi, że ten skarb do żadnego z powyższych pretendentów nie należy, ale do kraiu. Gdy znaleziona moneta iest stara i gmach ten przed rewolucyią był klasztorem, zdaie się więc iż przysądzony będzie skarbowi.

Trzey Haytanscy wysłańcy poiechali ztąd (iak Dziennik Konstytucyionista pisze) do Strazburga, gdzie iest teraz Prefektem P. Esmangard, który przed kilku laty wysłany był z zleceniami na tę wyspę.

Syn Londyńskiego pastora sekty Baptystów (których wyznawcy chrzczą się dopiero w 21 roku życia) maiący iuż 32 i od 20 lat w Paryżu mieszkaiący, ochrzczony formalnie d. 7 Czerwca został i przeyście do prawowiernego Kościoła oznaczył zmienieniem swoiego imienia.

Pod dozorem sławnego Washington-Irving drukuie się tu teraz u Didota zbiór Angielskich klassyków. Dzieło każdego autora przyozdobione będzie iego wizerunkiem, z dołączeniem do niego opisu iego życia i gdzie potrzeba objaśnień.

W Dijonie pokazała się naturalna ospa, na którą nietylko kilkanaście dzieci, ale i dorosłych ludzi umarło.

Rzadko w którem mieście zachodzi taki stosunek urodzonych względem umarłych, iak w roku zeszłym trafił się w Boulogne; urodzonych naliczono bowiem 739, a umarłych nie więcey iak 376.

D. 29 Czerwca po południu w St. Germain (Departamencie Mozy) powstał okropny wicher. O godzinie 5 wszczęła się potężna burza, która kilkanaście robotników na polu obaliła i trzody porozpędzała. Na łące robiło 5 mężczyzn i 20letnia dziewczyna. Piorun wszystkich powalił; przyszli iednak zwolna do zmysłów, wyiąwszy dziewczynę, która zabitą została. Sukinie na niey były poszarpane, a trzewiki z nóg zdarte i daleko odrzucone. Od szyi aż do serca wyglądała sino-niebieska, z uszu krew się sączyła, włosy i powieki były opalone, a twarz wyglądała iak gdyby podrapana. W ziemi znaleziono 16 dziur i w iedney głęboko w ziemię wbite kawałki z sukien dziewczyny.

Syn Notaryusza niedaleko Rodez zastał na polu oyca swoiego kobietę dnia 19go Czerwca. Nakazał iey zeyść, a gdy go zaraz nieusłuchała, wyciął ią kolbą; lecz nieszczęściem puściła fuzyia i

)s(

śmiertelnie go raniła. Umarł w kilka godzin.

Od granic Hiszpańskich d. 30 Czerwca.

Albo, były naczelnik głównego sztabu w Barcelonie Jenerała Rotten, uwięziony został w okolicy Tolosy i do zamku Montjoui zaprowadzony. Jest on obwiniony, iż należał do zaszłych niedawno w powyższym mieście zaburzeń.

Nie zprawdzaią się wieści o wybuchley zaraźliwey chorobie w Katalonii.

Z Madrytu d. 22 Czerwca.

D. 18 b. m. ogłoszony tu został wyrok względem wybrania 36,000 rekrutów.

Zdaie się bydź rzeczą pewną, iż d. 1 Września r. b. wielka główna kwatera Francuzka przeniesioną zostanie do Burgos. Jenerałowie Zarco del Valle i Balanzat, którzy z rozkazu Intendenta policyi w Grenadzie uwięzionemi zostali, uwolnionemi są z wyraźnego rozkazu rządu.

Uwięzienie buntownika Capape, winien rząd Jenerałowi kapitanowi Arragonii d'Espanna, który posłał oddział Hiszpańskiego woyska za buntownikami, a ten utraciwszy wprawdzie 4 ludzi, wyciął większą część bandy i samego herszta buntu schwytał.

Z rozkązu Gubernatora Girony uwięziony tam został Podpułkównik Folis. Przyczyna tego nie iest wiadoma. W kilka dni potem uwięziony także został Doktór Durand z Figueras, który w r. z. przyłożyć się miał do poymania 16 osób, które z rozkazu Jenerała Rotten rozstrzelane zostały.

Wnuk Jenerała Ballasteros uwięziony został w Puerto Santa Maria.

Z Kadyxu iedna fregata popłynęła do przylądka St. Vincent, dla oczyszczenia tamteyszych brzegów od korsarzów powstańców.

Michelena (który teraz do Londynu przybył) był w r. 1809 officerem w pułku Hiszpańskim Koruny. Z Garcia, Obeso i innemi pracował nad proiektem do zrobienia w oyczyznie rewolucyi, ale gdy wydał się iego zamysł, został na więzienie do twierdży Ulloa posłany, gdzie do r. 1812 zostawał. Na ówczas powrócił do Europy i służył pod Stanami Kadyxkiemi w 3cim pułku aż do pokoiu 1814. Był w Madrycie patronem, ale odebrał rozkaz udania się do swego pułku. Nie był temu rozkazowi posłuszny, owszem udał się do Koruny i czynnie z Espinosą i Acevedo nad rewolucyią pracował. Podczas konstytucyynego rządu był sekretarzem w Ministerstwie woiennem i morskiem i w klubie Fontany występował iako mówca ludu. Udał się potem do Mexyku, gdzie w krótce okazał się przeciwnikiem Iturbida; po złożeniu przez niego rządów, obrany został członkiem władzy wykonawczey i w tym zaszczycie udał się do Anglii.

— Dnia 24. —

Poseł Francuzki miał rządowi naszemu uczynić przełożonie przeciw ostatniemu surowemu postanowieniu względem tak zwanych Afrancesados.

Zdaie się, że tu i owdzie niżsi urzędnicy sprzeciwiaią się dobroczynnem celom rządu. J tak n. p. w Boria i Tarragonie kupy pospólstwa po processyi Bożego ciała spaliły na stósie Wyrok przebaczenia i iynnych dopuściły się

zdrożności. Posłane tam zostało woysko Francuzkie. W Alkaira uwięziono dwóch ludzi, którzy mieli zamysł utworzyć bandę konstytucyyną.

Jenerał major Nazario Eguia, dowódca w Tuy, mianowany iest z zatrzymaniem tego mieysca woyskowem Wodzem w Galicyi.

D. 22 b. m. odbyła się nadzwyczayna rada Ministrów. Znaydowali się na niey wszyscy Radcy stanu i Prezes rady Kastyliyskiey (co zdarza się tylko w wielkiey wagi rzeczach.) Celem tey rady bydź miały odpowiedzi na noty Mocarstw zagranicznych, iako to: 1) Rossyi, Austryi i Pruss, które wezwały J. K. M. do położenia końca niezgodzie pomiędzy Hiszpanami i nadania ludowi odpowiadaiącey potrzebie i oświeceniu Europy konstytucyi; 2) Anglii względem obiawionego życzenia uznania niepodległości prowincyy południowey Ameryki; 3) Portugalii, która użala się że ostatnie zdarzenia w Lizbonie gruntowały się na rozgałęzieniach w Hiszpanii, i że iest tego mniemania, iż Hiszpaniia i Portugaliia powinny się porozumieć względem zaprowadzić się maiących konstytucyy. — Oprócz tego miała ieszcze rzecz bydź o nadeszłych z południowey Ameryki urzędowych doniesieniach o postępowaniu Jenerała La Serna, które nie co podaią obawy.

Z Londynu d. 2 Lipca.

Dla przekonania się o prawie nieudowierzenia kwitnącym stanie Anglii, nie potrzeba iak tylko rzucić okiem na iey dochody, które powiększaią się co rok, gdy tymczasem w innych kraiach zaciągać muszą pożyczkę na pożyczkę. Dochody do ukończonego d. 5 Stycznia roku wynosiły 57 mill. 672,999, a wydatki 50 mill. 962,014 tak iż nadwyżki było 6 mill. 710,985 Fs. Przywóz wynosił w 1821 r. 30 mill. 792,763, w 1822 30 mill. 500,094, a 1823 35 mill. 751,638 Fs. Wywóz w płodach Angielskich i rękodziełach wynosił w r. 1821 do 40 mill. 831,744, w r. 1822 do 44 mill 236,333 a w 1823 do 43 mill. 804,372 Fs. Nie licząc w powyższych podaniach handlu między W. Brytaniią i Jrlandyią.

Dowóz kawy i cukru ze wszystkich stron iest tak znaczny, iż cena obu artykułów ciągle zniżać się musi. W iednym tygodniu od 18 do 25 Czerwca przybyło do Londynu z wschodnich i zachodnich Jndyy i z Brazylii 6 mill. funtów kawy. Gdy cukrowe nasze wyspy mogą teraz płody swoie prosto do innych Europeyskich portów wywozić, przeto w nadziei lepszey sprzedarzy przybyło do samego Hamburga pół piąta milliona funtów kawy. Jnnych osadniczych towarów większy także iest zapas, niżeli odchód; naprzykład indigo znayduie się 3000 skrzyń do sprzedania. Tranu przybyło z samego południowego morza do Londynu 1300 beczek; oleiu rzepakowego iest podostatkiem i oprócz tego znaczy się tego lata obfity urodzay rzepaku. Gdy daley doniesienia z wszystkich okolic. nawet z Hiszpanii czynią nadzieię obfitych urodzaiów zboża, przeto iego cena, która iuz spadła, bardziey ieszcze spadnie i własna tusza udusi rolnika. Cynkiem którego mało do Niemiec idzie, iest Londyn dostatecznie opatrzony. Jakkolwiek w zeszłym tygodniu wywieziono tego metalu 12,000 cetnarów do wschodnich Jndyy, przywóz iego mimo spadłey ceny iest wszelako zawsze większy od odbytu.

Wdowa po sławnym Wędrowniku

Bowditch powróciła tu z dziećmi swoiemi po wielkich niebezpieczeństwach i wielu cierpieniach z nadbrzegów Gwinei, i przywiozła ciekawe materyały do opisu swey podróży.

Uniwersytet w Korfu iest iuż ostatecznie urządzony i liczba uczniów wynosi do 150. Za kilka miesięcy dawane w nim będą w Nowo-Greckim języku wszelkiego rodzaiu nauki wedle wzoru dobrze urządzonych Europeyskich Uniwersytetów.

Ostatni z jenerałów Ameryki północney, którzy znaydowali się w woynie o niepodległość, Rufus Putnam umarł niedawno w prowincyi Ohio. Mowią, iż z officerow walczących pod Wasingtonem ieden tylko ieszcze Margrabia Lafayette żyie.

— Dnia 3. —

Z Sanct-Thomas odebrano w Nowymiorku wiadomość, że Anglicy za zbliżeniem się Aschantów opuścili Sierra-Leona. Wieść ta potrzebuie tem większego potwierdzenia, że listy z Sierra-Leona do 4 Maja nic o podobnem nieszczęściu nie wzmiankuią.

Jedna z tuteyszych gazet umieściła list Maurycego Persat, officera legii honorowey i dawniey kapitana jazdy w którym oznaymuie, że osobą, ktora w północney Ameryce udaie się teraz za syna Ludwika XVI nie iest kto inny iak brat iego, który służył w gwardyi Bonapartego i przez postrzał w głowę dostał pomięszania zmysłow.

List z Southampton pod d. 27 Czerwca zawiera co następuie: Od niedawnego czasu powiększyło się znacznie używanie parowych statkow w porcie tuteyszym. Nasze statki dla dłuższey żeglugi, którą odbywać muszą, daleko są większe od budowanych w Brigthon, Dowrze i nawet w Holyhead. Okręt Ariadna (100 beczkowy) rozpoczął od 3 tygodni regularną żeglugę do Jersey i Gwenzey i odbywa tę podróż 100 mil wynoszącą w 13 godzinach. Dziś rano wszedł do portu okręt Kamilla, ktory dwa razy w tygodniu odbywa ztąd podroż do Hawru i na godzinę 9 mil upływa. Gdy parowe statki pływaią nawet podczas ustania wiatru, przeto nie mało podrożnych ochraniaią od chorob morskich.

Z Port-au-Prince (na Hayti) nadszedł tu pod d. 5 Maia list następuiący: " Po naywiększey spokoyności, ktorey używaliśmy niedawno, nastąpił tu nagle naywiększy ruch, ktorego iedynie handlowi brakuie. Zupełne ustanie czynności handlowych daie mi czas do napisania WPanu nieco o położeniu kraiu naszego: Ludność Rzpltey wynosi do 600,000 mieszkańcow, z których większa część składa się z czarnych ludzi. Liczba białych bardzo iest mała. Roczny dochod Rzpltey podaią do 22 mill. fr. ktory prawie cały zasadza się na cłach wchodowym i wychodowem. Własności ziemi nieciąży żaden wprost podatek; wywożone tylko płody podlegaią pewney gruntowey opłacie. Ztem wszystkiem Hayti, ta Królowa Antillow, co do rolnictwa iest daleką od tego, czem kiedyś bydź może i dawniey iuż była. Rozmaite rozruchy, które pociągnęły za sobą rewolucyią, obalenie Chrystofa, &c. wstrzymały mieszkańców od uprawy gruntów, lecz i teraz chociaż spokoyność panuie, tyle tylko Haytanie pracuią w gruntach, aby im nie zabrakło istotnych po-

trzeb. Gdyby związki z Europeyskiemi narodami były ustalone, tedy rozszerzyłyby się kunszta i umieiętności i uznanoby na owczas wielką prawdę: że rolnictwo iest głównem źrodłem bogactw. — Naybardziey zaniedbane one iest w wschodniey, tak zwaney Hiszpańskiey części. Rząd musi zawsze mieć baczne oko na osadników Hiszpańskich, którzy z wielką niechęcią używaią nazwiska obywateli Haytańskich. W pośród wielorakich trudności, które kolebkę rozwiiaiącey się Rzpltey otaczaią, wielkim dla niey iest szczęściem, że w teraźnieyszym Prezydencie posiada odważnego i oświeconego rządcę. Boyer dokłada naywiększego starania do ulepszenia gospodarstwa rolniczego; ale trudno nakłonić ludzi do pracy, którzy na myśl o niey przypominaią sobie niewolą. Dla podniesienia wartości opuszczonych gruntów i oczyszczenia nadbrzeżnych miast z próżniaków, każe Prezydent wszystkich bez zatrudnienia i posiadłości ludzi wewnątrz wyspy wyprowadzać, ażeby tam trudnili się uprawą gruntów.,,

Z Bruxelli d. 5 Lipca.

J. K. W. Wielki Xżę Sasko-Weimarski przeiechał d. 1 b. m. przez miasto nasze z Gandawy do Mastrychtu.

Przybył tu nasz Minister spraw wewnętrznych Baron de Conick.

Onegday przebiegło tędy 4 handlowych gońców z Paryża do Amsterdamu

Odwieczny zamek w Bouillon, pochodzący od Gottfrieda, zdobywcy i 1go Krola Jerozolimy, który chciano rozebrać, będzie z rozkazu Króla, który go obeyrzał, naprawiony, co bardzo ucieszyło mieszkańców tego miasta.

Do Vlardingen przybył pierwszy okręt z 14 beczkami nowych śledzi, z których pierwszą sprzedał za 700 ZH.

Rzymsko-Katolickim mieszkańcom Bergen-op-Zoom wyznaczył Król na zbudowanie nowego kościoła 45,000 ZH.

Między Ostendą i Dower ustanowiony teraz iest regularny przewoz; statek parowy powraca ztamtąd w 6 godzinach.

— Dnia 7. —

Dramatyczny Paryzki Artysta Talma dał d. 5 b. m. ostatnie wystawienie i tey samey nocy odiechał do Paryża.

Niedawno umarł tu bogaty obywatel, który pogrzeb swóy nie uczynił czczem widokiem okazałości, ale prawdziwie radosną ucztą dla ubogich. Rozporządził bowiem ostatnią wolą swoią: że nietylko w dniu pogrzebu dany bydź ma obiad dla ubogich, ale nadto po 6 tygodniach pewnego dnia danych im będzie 1000 bochenków chleba i 1000 plaketów (drobney Niderlandskiey monety.) Żądał oprócz tego, aby pogrzeb iego niekosztował więcey iak pogrzeb zwłok człowieka 3ciey klassy.

Gazeta Goniec Mozy wystawia smutny obraz powiększaiącego się ubostwa w prowincyi Leodyyskiey. Liczbę żebraków podaie do 17,000, pomiędzy któremi znayduie się 10,000 dla chorób do pracy niezdatnych, 6000 nieszczęśliwych z braku pracy, 900 żebraków ze zwyczaiu, a do 100 obcych włóczęgów. Surowość ustaw może zatem bydź do ostatnich tylko rozciągnioną. Lecz iakże 16,000 innym zaradzić? Zródłem tego złego iest upadek narodowego naszego przemysłu; w iednym tylko powiecie Verviers znayduie się 4000 kalekow ubogich, a liczba żebrzących

z braku roboty iest daleko większa. W prowincyi naszey (Mozy) liczba żyiących z wyrobu wynosi do 170,000 z których w roku 1821 musiano iuż 55,000 przez dobroczynne zakłady wspierać. Jedynym sposobem do zapobieżenia skutecznie temu złemu iest obmyślenie ubogim roboty, a naszem wyrobom zapewnienie odbytu wewnątrz kraiu.

Z Drezna d. 3 Lipca.

Z powodu ciągłych deszczów wzniesła się Elba od 24 Czerwca do ogromney wysokości i dotąd iest ieszcze o 8 stop wyższą nad bieg zwyczayny. Niezmierne składy drzewa Czeskiego, które znaydowały się na lewym brzegu, zabrała woda i stósami pod niost zaniosła.

Z Sztokólmu d. 2 Lipca.

NN. Królestwo oczekiwanemi tu są na powrót między 15 i 20 b. m. Królewic Następca tronu z Małżonką swoią powroci z Schouen prosto do Norwegii, gdzie nieiaki czas ieszcze zabawi.

Odwołany ztąd Niderlandski Minister, P. van Dedel, otrzymał przed wyiazdem krzyż komanderski orderu Gwiazdy północney.

Z Hanowveru d. 7 Lipca.

Hanowerski Minister Stanu, Hr. Münster, przybył do swoiey Wsi Ledenburg w Prowincyi Osnabrück.

Lord Will. Bentik, Kr. Angielski Jenerał porucznik, przeiechał niedawno tędy zabawiwszy dni kilka.

Od granic Tureckich d. 16 Czerwca.

Podług Gazety Powszechney ferman względem ustąpienia woysk Tureckich z Wołoszczyzny i Multan miał dopiero d. 10 wyyść z Stambułu. Lecz gorszy od Tureckich osad nieprzyiaciel, to iest morowe powietrze, wypędził z tych Xięztw mnóstwo Boiarów z ich rodzinami. Oddaliła się także ztamtąd rodzina Ces. Austryiackiego Konsula.

Nadeszłe przez Tryiest prywatne listy donoszą o zniszczeniu 10cio tysiącznego korpusu Tureckiego pod drugim dowódcą woyska Seraskiera, Bekir Baszy, w Termopilach. Czyli to doniesienie potwierdzi się, czas okaże.

W naynowszey Greckiey gazecie Telegraf zwaney, znayduie się następuiący list Lorda Biron', który na kilka miesięcy przed swą śmiercią do Jussuf Baszy Patrasu pisał: "Okręt, na którym znaydowało się kilku moich przyiaciół i służących, zatrzymany niedawno przez Turecką fregatę, przed twierdzę pod WP. rozkazami będącą zaprowadzony i przez WPana uwolniony został. Oświadczam WPanu moią wdzięczność, nie tak za uwolnienie okrętu pod neutralną banderą którego niemiałeś prawa zatrzymywać, iako raczey za względy, które okazywałeś moim przyiaciołom, dopóki w Twey mocy zostawali. Dla okazania WPanu nieiakiey przyiemności, prosiłem rządu Greckiego, aby oddał do moiego rozrządzenia 4 poymanych Turków; zezwolił chętnie na to, i odsełam ich wolnych, wywdzięczaiąc się poniekąd za okazaną moim przyiaciołom grzeczność. Nie kładę daley żadnego warunku, iednak upraszam WPana, ieżeli uznasz to za zgodne z Twoim przekonaniem, ażebyś z Grekami którzy dostali się w ręce Turków lub dostać się ieszcze mogą, po ludzku się obchodził. Okropność woyny niepowinna bydź przez popełniane z zimną krwią przez obie strony okrucieństwa powiększana."

DODATEK DO Nro 58. GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA DNIA 21 LIPCA 1824 ROKU we ŚRODĘ.

Z Włoch d. 1 Lipca.

Jeżeli zawsze ieszcze słabe zdrowie Oyca ś. dozwoli, tedy odbędzie się d. 5 Lipca Konsystorz.

Następuiący czyn w ostatnich latach panowania zmarłego Wielkiego Xcia Toskańskiego, okazuie iak był łagodnym Monarchą. Wielu znakomitych Florenczyków byli przez doniesienia z zagranicy o należenie do Sekty Węglarzów podeyrzanemi. Wielki Xiąże rozkazał wszystkim obwinionym stawić się przed sobą i przeczytać im przez swoiego Sekretarza Stanu list obwiniaiący ich. Potem rzekł do przelęknionych: „ Słyszeliście, Mci Panowie, o co iesteście obwinionemi i co mi radzą; lecz nie sądzę, ażebyście mi, który Wam nic złego nieuczyniłem, niechętnemi byli, i z tego powodu słowem moim zaręczyłem za Was; spodziewam się, iż zaręczenie moie szanowac będziecie.,,

Córka napowietrznego Zeglarza Garneriu, która dla utrzymania swey rodziny, wystawia się na naywiększe niebezpieczeństwo, wyniosłszy się w balonie w górę, spuszcza się unoszona po powietrzu za pomocą daszku na ziemię, poiechała w towarzystwie Oyca swoiego z Medyiolanu do Neapolu, dla dania w tey stolicy powyższego widowiska. W Medyiolanie okazała po dwa razy swą sztukę i po oba razy tamteyszy amfiteatr, chociaż 30,000 widzów mieścić w sobie może, był przepełniony. W powrocie z Neapolu da także w Rzymie swe widowisko. Czyni iey to nie mały zaszczyt, że iest pierwszą z kobiet, która swe życie powierza wielkiemu daszkowi wkształcie parasola zrobionemu. Do trzonka parasola przywiązana iest gondoła, w którey siedzi żeglarka, a wierzchnie iego kołko do balonu. Skoro balon wyydzie w górę do 2000 stop wysokości, otwiera żeglarka pokrywę i dozwala palnemu powietrzu wylecieć; tymczasem za pociągnieniem sznura odczepia kołko parasola, a balon zostawiony sobie, unosi się chwilę, ponieważ palne powietrze prędko ulatuie, i spuszcza się na ziemię. Jak tylko parasol od balonu odczepiony zostanie, rozwiia się nagle, i cieżkością żeglarki po powietrzu kołysany, spuszcza się zwolna na ziemię.

N. Arcyxiężna Maryia Ludwika, Xiężna Parmy, zamyślała d. 1 Lipca na Ces.

Austryiackim okręcie Austryia popłynąć do Palermo.

Z Korfu d. 2 Czerwca.

Onegday ogłoszoną tu została z strony Senatu połączonych kraiow wysp Jońskich następuiąca odezwa:

"JW. Naczelny Lord Kommissarz N. Króla, Protektora naszego, udzielił Senatowi przez notę pod dniem dzisieyszem drukowane pismo, w kształcie odezwy, czyli wyroku pod napisem: "Tymczasowy rząd Grecyi," w Argos pod d. 27 Kwietnia 1824 wydane i od różnych osób zdaiących się posiadać publiczne i urzędowe znaczenie, podpisane, w którem oprócz doniesienia o zawartey pożyczce i przeznaczeniu pochodzących z niey pieniędzy na działania woienne, znayduie się następuiący artykuł: "Pieniądze maią pozostać złożone w Zante lub Cerigo." — Rząd Joński nie może na chwilę dopuścić, aby tego rodzaju oświadczenie od iakiey bądź obcey władzy lub Mocarstwa pochodzące, mogło uyść iego uwagi. Nie może uznać milczeniem, ażeby iaka bądź obca władza miała prawo lub go rościć mogła rozrządzania, którą bądź częścią iego kraiów w iakimkolwiek bądź celu bez wiedzy i zezwolenia iego, a tem mniey dopuścić, ażeby pismo tego rodzaju, iako naruszaiące przyięte przez rząd Joński zasady, pozostać mogło bez odpowiedzi. — Rząd Joński oświadczył kilkokrotnie swoią neutralność względem prowadzoney woyny na ościennym lądzie i wyspach Archipelagu; dozwolenie zaś iedney z woiuiących stron na swey ziemi składu bądź na pieniądze, bądź na potrzeby woienne, byłoby widocznem zgwałceniem neutralności. — Rząd tych kraiów stanowi zatem, co następuie:

Art: 1. Ani wyspa Zante lub Cerigo, ani inne mieysce należące do wysp Jońskich służyć nie może na skład wzmiankowaney pożyczki.

Art: 2. W przypadku, gdyby po ninieyszem oświadczeniu iedna lub więcey osób dozwoliły złożyć u siebie takową pożyczkę, tedy, ieżeli są poddanemi kraiów Jońskich podlegaią przepisanem ustawami i rozporządzeniami karom za przestąpienie neutralności, a ieżeli są cudzoziemcami będą stósownie do rozporządzenia z d. 13 Kwietnia 1824 z kraiów Jońskich wygnanemi.

Art: 3. Niniеyszy wyrok ma bydź w ięzykach Angielskim, Greckim i Włoskim wydrukowany, wszędzie ogłoszone i do wykonania właściwem władzom przesłany.

W Korfu d. 19 Czerwca 1824.

Z rozkazu Senatu:

Pensonby,

Sekr: Senatu wydziału ogólnego.

Wyrok, do którego ściąga się powyższa odezwa, brzmi iak następuie:

Zważywszy, iż ciało prawodawcze postanowiło zawrzeć pożyczkę na 4 mill. Hiszpańskich piastrów (800,000 Fs.) i z tey w Londynie zawartey pożyczki nadeszła iuż iedna część do Zante; zważywszy, iż w teraźnieyszych okolicznościach nader konieczną iest rzeczą obmyślić ile możności środki, aby te pieniądze iak naydogodniey użytemi były, gdyż w przeciwnym razie wyniknąć mogłyby naysmutnieysze skutki: stanowi ciało prawodawcze: 1 Ani ieden szeląg z rzeczonych pieniędzy niema bydź użyty na

zaspokoienie dawnieyszych wydatków lub rachunków, iakiego one bądź są gatunku. 2 Pożyczka ta iest iedynie na postępy narodu przeznaczona i ma bydź z naywiększą oszczędnością częścią na wyprawy morskie i lądowe, częścią na inne przyszłe potrzeby kraiu obrocona. 3 Pieniądze pozostałe maią złożone w Zante lub Cerigo. 4 Wyznaczona w Londyn e komissyia wypłacać ma za assygnacyiami z podpisem Prezesa lub Viceprezesa radzie Wykonawczey przekazane kwoty. 5 Przepis ten zachowany bydź ma co do słowa, poki cała pożyczka nie zostanie rozrządzona. W Argosd. 27 Kwietnia 1824. — Prezes rady Wykonawczey, Jerzy Conduriotti, &c.

Wychodzące w Missolungi Greckie pismo Telegraf taką nad losem pożyczki czyni uwagę:

" Z pomiędzy wielu niewyrachowanych przeciwności, które zawcześna śmierć Lorda Biron na Grecyią ściągnęła, spóźnione przez nią rozrządzenie przybyłą przed miesiącem pierwszą ratą pożyczki Angielskiey do Zante, nie iest małą. Lord Biron był naczelnikiem wyznaczoney do dozoru tych pieniędzy kommissyi, a Pułkownik Gordon i P. Lazaro Conduriotti byli iey członkami. Gdyby nieodwetowana ta strata nie była nas spotkała, tedy potrzebne pieniądze na uzbroienie flotty i woyska, iako też na obwarowanie ważnych twierdz Missolungi i Anatoliko w zachodniey, a Aten wschodniey Grecyi, byłyby bez zwłoki wypłacone, do czego były iuż przygotowania poczynione. Lecz śmierć zacnego naszego wspołziomka wszystko wstrzymała; do tego odiazd Pułkownika Gordona, który nie mógł przewidzieć jak dalece iego obecność stanie się w krótce potrzebną, powiększył się stan niepewności, który szkodliwym dla nas stać się może. Nieprzyiaciel czyni naypotężnieysze przygotowania do uderzenia na nas, a rząd nasz dla niedostatku pieniędzy nie może potrzebnych do obrony przedsiębrać środków. Nadto Pułkownik Stanhope, który zastępował tymczasowo Pułkownika Gordona, został z ważnych prywatnych przyczyn zniewolony nagle do swego udać się kraiu. Od kilku dni słychać, że Pułkownik Gordon znayduie się w drodze przez Marsellią do Zante. Oby Niebo przyśpieszyło iego kroki! Bo dłuższa przewłoka, którey iednak nie spodziewamy się, zrządziłaby niewyrachowane szkody.,,

Dnia 19 20 Lipca 1824 r.

Cena Zbóż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł.	gr.	4. Zł.	gr.
— *Pszenicy*	11	—	10	15	10	—	9	15
— *Zyta*	6	20	6	5	6	8	5	15
— *Jęczmienia*	4	15	4	10	4	—	—	—
— *Owsa*	3	24	3	18	—	—	—	—
— *Jagieł*	20	—	19	—	18	—	17	—
— *Grochu*	7	10	7	—	6	15	6	—
— *Rzepaku*	—	—	—	—	—	—	—	—

LOTERYIA KRAIOWA.

W 95 Ciągnieniu dnia 21 Lipca r. b. w przytomności osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Numera następuiące:

21. 7. 33. 8. 15.

Przyszłe 96 Ciągnienie dnia 28go Lipca r. b. przypada.

Teatr Narodowy.

W Niedzielę dnia 25 Lipca 1824 r. Towarzystwo Artystów Dramatycznych ze Lwowa przybyłe, da przedstawienie baieczno-krotochwilney Opery w 3 aktach przez P. Kauer napisaney, muzyką K. Lipińskiego przeplataney: *Terefere w Tarapacie*, iako część druga *Syreny z Dniestru.*

UWIADOMIENIE

Na nieznanych dotąd z nazwiska i mieysca bawienia Sukcessorów zamężney Katarzyny Ożarowskiey, z domu Lehward Jezierskiey spadła po nie zamężney iey Siostrze Agneszce Lehwald Jezierskiey sukcessyia w kwocie około 2500 Talarów, która do podziałowego podniesienia tu gotowa leży. Sukcessorowie Katarzyny

Anzeige

Den ihrem Namen und Aufenthalte nach unbekannten Erben der verehelichten Catharina von Ożarowska gebohren von Lehwald-Jezierska ist aus der Verlassenschaft der Schwester derselben, unverehlichten Agnesie von Lehwald-Jezierska ein Erbtheil von ungefähr 2500 R. Tal: zugefallen, welches zur sofortigen Erhebung hier bereit liegt. Die Erben

Ożarowskiey, a pomiędzy temi za takiego tu podany Andrzey Czerniko Przyborsk Niemierzyc, wezwanemi zatem są, aby w przeciągu 3 miesięcy z złożeniem potrzebnych świadectw legitimacyi, do odebrania przypadiącey im części sukcessyi po Agneszce Lehwald-Jezierskiey albo do podpisanego Naywyższego Sądu, albo też w przeciągu tegoż czasu do ustanowionego tu dla nieobecnych Kuratora Justic-Kommissarza Conrad zgłosili się, w przeciwnym bowiem razie po upłynieniu nadaremnie oznaczonego czasu sukcessyia zamężney Katarzyny Ożarowskiey do urzędników Kassy wdowiey odesłaną zostanie.

W Marienwerder (Kwidzinie) d. 24 Maia 1824.

Kr. Pruski Naywyższy Sąd Pruss zachodnich:

der Catharina von Ozarowska und unter diesen der als solcher hier angezeigte Andreas Czerniko Przyborsk von Niemierzyc werden daher aufgefordert binnen 3 Monaten mit Beibringung der erforderlichen Legitimations-Atteste sich zur Empfangname der aus dem Nachlasse der Agnesie von Lehwald-Jezierska ihnen zugefallenen Erbtheile entweder bei dem unterzeichneten Ober Landes-Gerichte zu melden, oder binnen gleicher Frist sich deshalb an den bestellten Curator absentium Justiz-Commissarius Conrad hieselbst zu wenden, widrigenfalls nach fruchtlosem Ablauf dieser Frist das Erbtheil der verehelichten Catharine von Ozarowska an die Justiz-Offiziaten Wittwen Kasse abgesendet werden wird

Marienwerder den 4 May 1824.

Königl: Preuß: Ober Landes Gericht von Westpr:

DONIESIENIA.

Wydział Dochodów Publicznych i Skarbu, w Senacie Rządzącym Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu. Uwiadomia publiczność, że w dniu 26 b. m. o godzinie 10tey przedpołudniowey w Biorze Wydziału Dochodów Publicznych i Skarbu Dziesięcina wytyczna bieżąco-roczna Gromadzka zbożowa Wsi Raciborowice przez publiczną Licytacyą wydzierżawiona zostanie. Licytacya ta zacznie się od kwoty dotąd corocznie płaconey Złp. 404. — Chęć licytowania maiący przed zaczęciem Licytacyi złożyć pro Vadio powinnii będą dziesiątą część pierwszego wywołania to iest: Złp. 40 gr. 12. Summa z licytacyi wynikła zaraz po licytacyi zaliczona bydź ma. — Że w Wsi Raciborowicach Rząd Domu nie ma, więc składu na tę Dziesięcinę nie deklaruie. — Na wypadek oporu Włościan w pozwoleniu przyzwoitey wytyczy zboża, Rząd dodanie pomocy obiecuie; o dalszych Warunkach do tey Licytacyi każdego czasu w Wydziale Dochodów Publicznych dowiedzieć się można. —

W Krakowie dnia 14 Lipca 1824 roku.

Jan K. Bartl. Gadomski, S. W.

W Gmachu Sukiennicach w Rynku Miasta Krakowa dnia 16 Sierpnia b. r. o godz: 10 ranney Sprzedany zostanie Dzwon do 1000 funtów ważący przez publiczną Licytacyą więcey daiącemu za gotową zapłatę. — W Krakowie d. 12 Lipca 1824 roku.

Skorczyński, Kom. Sąd.

Dnia 23 b. m. i r. o godzinie 9 ranney w Krakowie przy Ulicy Szpitalney pod L. 595 sprzedane będą stoły, komody, bryczka, bielizna i t. p.

W Krakowie d. 19 Lipca 1824 r. *Jarzyński*, Kom. Sąd.

Dnia tegoż 23 b. m. i r. o godzinie 3 po południu w Krakowie pod L. 23 przy Rynku głównym wydzierżawione będą dochody tegoż domu na lat dwa od daty licytacyi zaczynaiące się. — W Krakowie d. 19 Lipca 1824 r.

Jarzyński, Kom. Sąd.

Dnia 27 b. m. i r. o godzinie 9 ranney, w Krakowie przy ulicy Grodzkiey pod L. 26 i 27 to iest: w Kancellaryi podpisanego Komornika, sprzedane będą przez Publiczną Licytacyą za gotową Courant Monetę, różne Kosztowności i Srebra, iako to: Wazy, Cukiernice, Puhar, Kubki z Numizmatami, Medale, Łańcuch Złoty, Pierścionki i.t. p.. Kosztowności i Srebra, a które każdego czasu, w Kancellaryi podpisanego, stosownie do Art: 54 Nowey Ustawy o Exekucyach, widzieć można.

W Krakowie dnia 17 Lipca 1824 roku. *Jarzyński*, Kom. Sąd.